

GRĮŽIMAS IŠ AIRIJOS KĄ REIKIA ŽINOTI?

RENKUOSI
LIETUVĄ

KUO PASIRŪPINTI PRIEŠ IŠVYKSTANT?

Informuokite apie išvykimą institucijas, iš kurių gaunate išmokas, pvz., Užimtumo reikalų ir socialinės apsaugos departamentą (angl. Department of Employment Affairs and Social Protection, toliau - DEASP). Tą galite padaryti internetu www.welfare.ie.

Susigrąžinkite permokėtus mokesčius. Tą galite padaryti [mokesčių biure](#) (angl. Revenue) arba internetu prisijungę prie asmeninės paskyros (angl. [Revenue myAccount](#)).

Nutraukite nuomos sutartį, susigrąžinkite sumokėtą depozitą, sumokėkite visus priklausančius komunalinius (dujų, elektros) bei kitus mokesčius ir informuokite paslaugų (televizijos, interneto, mobilaus ryšio ir pan.) teikėjus.

Išsaugokite savo prisijungimo duomenis prie Airijos valdžios vartų [MyGovD](#) profilio, kad ir grįžę į Lietuvą galėtumėte patikrinti reikiamą informaciją, užsisakyti trūkstamus dokumentus.

Uždarykite banko sąskaitą. Tai galite padaryti nuvykę į banką arba paštu. Atminkite, bankai pasilieka teisę uždaryti jūsų sąskaitą, jei nebeturite adreso Airijoje.

Net ir išvykdami iš Airijos visam laikui, Jūs neprarandate asmeninio (Airijoje vadinamo Personal Public Service arba PPS) numerio.

KOKIAIS DOKUMENTAIS PASIRŪPINTI?

Darbo sutartys, algalapiai

PD U1

Pažyma užsakoma gavus paskutinį algalapį užpildžius prašymą DEASP (forma vadinama Request for Irish Social Insurance records) ir išsiuntus jį el. paštu EUGeneralQueries@welfare.ie arba adresu

EU Records, McCarter's Road, Buncrana,
F93 CH79, Co. Donegal, Ireland;

arba grįžus į Lietuvą tarpininkaujant
Sodrai.

Pažymos iš medicinos įstaigų apie suteiktą gydymą. Prašymą teikti galite Sveikatos priežiūros biurui (angl. Health Service Executive arba HSE).

Dokumentai įrodantys vaikų pabaigtą ugdymo programą ar jos dalį; pažymos iš lituanistinės mokyklos (jei taikoma).

Airijoje įgyti diplomai, rekomendacijos, vairuotojo pažymėjimai ir pan.

E104

Pažyma reikalinga, jei Lietuvoje norite susumuoti Airijoje įgytą darbo stažą ir Lietuvoje gauti motinystės ar ligos išmokas. Užsakoma DEASP tokiu pat būdu, kaip PD U1.

PD U2

Dėl pažymos galite kreiptis, jei gaunate nedarbo išmoką (angl. Jobseeker's Benefit); prašymą užpildyti reikia Airijos užimtumo arba socialinės rūpybos tarnybose (Airijoje vadinama Intreo Centre arba Social Welfare Branch Office).

DARBO STAŽO SUVESTINĖ

Darbo stažą įrodančios P60 / P45 formos popieriniu formatu Airijoje nebeišduodamos. Jas pakeitė darbo stažo suvestinė (angl. Employment Detail Summary / End of Year Statement), kurią galite atsisiųsti iš asmeninės paskyros mokesčių biure (angl. Revenue's myAccount).

GRĮŽIMAS SU VAIKAIS

Grįždami su vaikais, iš anksto pasidomėkite, kokią ugdymo įstaigą jie galėtų lankyti, su pasirinkta mokykla aptarkite adaptacijos klausimus ir pateikite prašymą stoti į eilę mokytis (internetu arba mokykloje). Iš užsienio grįžtantiems vaikams numatyta pagalba: didesnis finansavimas, individualizuota pagalba integruojantis, išlyginamosios klasės, papildomos lietuvių k. pamokos ir pan. Lietuvoje auga specializuotų mokyklų iš užsienio grįžusiems vaikams integruoti tinklas.

Vaikas, kurio gimimo metu bent vienas iš tėvų yra Lietuvos pilietis, net jei gimė užsienyje, įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę. Vaikai, kurie gimdami įgijo Lietuvos pilietybę, o kitos valstybės pilietybę įgijo iki 18 metų, gali išsaugoti daugybę pilietybę.

Airijoje gimusio vaiko įtraukimas į apskaitą

Jei bent vienas iš tėvų yra Lietuvos pilietis, vaiko gimimas turi būti įtrauktas į apskaitą. Dokumentus dėl Airijoje gimusio vaiko gimimo įtraukimo į apskaitą turi pateikti vienas iš vaiko tėvų, Lietuvos Respublikos pilietis. Teiktini dokumentai:

prašymas įtraukti
vaiko gimimą į
apskaitą

Airijoje išduotas vaiko
gimimo liudijimas ir jo
vertimas į lietuvių k.

tėvų asmens
tapatybę
patvirtinantys
dokumentai

Dokumentus dėl Airijoje gimusio vaiko įtraukimo į apskaitą galima pateikti LR civilinės metrikacijos įstaigoms, LR ambasada Airijoje, konsulinėms įstaigoms, diplomatinėms atstovybėms arba internetu per Registru centą.

PIRMIEJI ŽINGSNIAI GRĮŽUS Į LIETUVĄ

1

Gyvenamoji vieta

Deklaruokite gyvenamąją vietą per 1 mėn. internetu: www.epaslaugos.lt arba nuvykę į savivaldybę ar seniūniją, kurioje gyvenate.

Privalomasis sveikatos draudimas (PSD)

Jeigu grįžę iš Airijos kurį laiką nedirbate ir nesate draudžiamas valstybės lėšomis, [sumokėkite PSD](#) [įmokas](#).

2

3

Sveikatos priežiūros įstaiga

Pasirinkite ir prisiregistruokite medicinos įstaigoje, kuri yra sudariusi [sutartį su teritorine ligonių kasa](#) dėl paslaugų teikimo ir apmokėjimo.

Banko sąskaita

Dauguma bankų leidžia atsidaryti sąskaitą internetu. Turėdami el bankininkystę ir prisijungimo duomenis prie el. valdžios vartų galėsite registruotis ir teikti prašymus įvairioms institucijoms, deklaruoti gyvenamąją vietą.

4

5

Darbas

Jeigu darbo ieškosite tik grįžę – [registruokitės Užimtumo taryboje \(UŽT\)](#). Čia jums padės susirasti darbą arba persikvalifikuoti.

Išmokos

Jeigu grįžę neturite pajamų, galite susumuoti Airijoje įgytą darbo stažą ir kreiptis dėl socialinių išmokų į „[Sodra](#)“ arba [gyvenamosios vietos savivaldybę](#).

6

PRIVALOMASIS SVEIKATOS DRAUDIMAS (PSD)

Lietuvoje apdraustuoju laikomas tas, už kurį mokamos PSD įmokos arba kuris jas moka pats. Jei grįžę kurį laiką nedirbate ir nesate draudžiamas valstybės lėšomis, PSD įmokas turite **mokėti savarankiškai**. Įmokas reikia mokėti nuo pat gyvenamosios vietos deklaravimo Lietuvoje pradžios. Apsidraudę pasirinkite pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir šeimos gydytoją.

Kas draudžiamas PSD valstybės lėšomis?

Moksleiviai ir
dieninių studijų
studentai

UŽT registruoti
bedarbiai

Vienas iš tėvų, auginantis
vaiką iki 8 m. arba bent
du nepilnamečius vaikus

Asmenys, gaunantys
bet kurios rūšies
pensiją

ir kitos asmenų grupės, kurias galite rasti www.vlk.lt

Jei nedeklaravote savo išvykimo į Airiją, Lietuvoje jums galėjo susikaupti **PSD skola**. Taip atsitinka todėl, kad PSD įmokas renkanti „Sodra“ neturėjo duomenų apie išvykimą ir taikė jums prievolę mokėti PSD įmokas. Asmuo gali būti draustas PSD tik vienoje šalyje, tad jei buvote draustas Airijoje, o Lietuvoje tuo tarpu susikauptė skola, ją galite panaikinti „Sodrai“ pateikę suvestinę Employment Detail Summary. Ją galima pateikti prisijungus prie asmeninės „Sodros“ paskyros, siunčiant el. paštu: info@sodra.lt (laiškas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu) arba kreipiantis į [teritorinį „Sodros“ skyrių](#).

DARBAS GRĮŽUS Į LIETUVĄ

Lietuva grįžtantiesiems gali pasiūlyti įvairių darbo vietų. Darbo užmokestis Lietuvoje jau ilgą laiką kyla, remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis, vidutinis atlyginimas nuo 2018 iki 2022 m. padidėjo net 83,5%. Grįžę galite registruotis UŽT, kur gausite pagalbą ieškodami darbo, galėsite įgyti naują kvalifikaciją, tobulinti esamas kompetencijas. UŽT svetainėje galima rasti ir paklausių profesijų sąrašą, kuris atnaujinamas pagal kiekvieno mėnesio laisvų darbo vietų skaičių.

Ieškodami darbo internete atkreipkite dėmesį ne tik į plačiai žinomus Lietuvos darbo paieškos tinklapius (www.cvonline.lt, www.cvbanks.lt, www.cv.lt, [LinkedIn](https://www.linkedin.com)), bet ir į specialiai grįžtantiems iš užsienio skirtus projektus: Gal į Lietuvą, Work In Lithuania. Šalyje sparčiai plečiasi ir tarptautinės įmonės, ieškančios patirties užsienyje turinčių, anglų ir kitomis kalbomis kalbančių darbuotojų.

• Airijoje įgytų diplomų pripažinimas

Jeigu aukštąjį išsilavinimą įgijote Airijoje ir ketinate toliau studijuoti Lietuvoje, jums reikės įgyto diplomo pripažinimo. Jį atlieka Studijų kokybės vertinimo centras arba įgaliotoji aukštoji mokykla. Užsienyje įgyto mokslo (meno) daktaro laipsnio pripažinimą atlieka Lietuvos mokslo taryba.

Lietuviams, užsienyje praleidusiems bent 3 m., stojant į Lietuvos aukštąsias mokyklas pridedamas vienas papildomas konkursinis balas.

• Airijoje įgytų kvalifikacijų pripažinimas

Ar jums reikės įrodyti įgytą kvalifikaciją Lietuvoje priklauso nuo profesijos: ar ji yra reglamentuojama (pvz. taikoma medicams, teisininkams, mokytojams ir kitoms profesijoms, kurias galite patikrinti Reglamentuojamų profesijų saraše). Reglamentuojamas profesijas pripažįsta atskirai prie atitinkamų ministrijų esančios komisijos. Jei jūsų profesija neregamentuojama apie kvalifikacijos tinkamumą spęs pats darbdavys.

NUOTOLINIS DARBAS

Lietuva su Airija yra pasirašiusi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, apsaugančią nuo mokesčių mokėjimo abiejose šalyse. Pagal šią sutartį, pajamos yra apmokestinamos tik toje šalyje, kurioje asmuo yra rezidentas. Jei gyvenate Lietuvoje ir dirbate Airijos darbdaviui – pajamos apmokestinamos Lietuvoje.

Nors Lietuva su Airija turi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, apsaugančią nuo mokesčių mokėjimo abiejose šalyse, iš darbo santykių gaunamas užmokestis yra automatiškai apmokestinamas gyventojų pajamų mokesčiu (GPM).

Jei asmuo faktiškai Airijoje išbuvo ištisai ar su pertraukomis trumpiau nei 183 dienas, jam taikoma riboto apmokestinimo taisyklė ir jis gali pasirinkti apmokestinti Airijoje gautas pajamas nuolatinio rezidavimo šalyje – Lietuvoje. **Kaip tai padaryti:**

- iš anksto susitarti su darbdaviu Airijoje, jog iš darbo santykių gautos pajamos bus apmokestinamos Lietuvoje ir tam užpildyti reikiamą formą Airijoje. Pagal bendrą tvarką deklaruoti Airijoje pagal darbo sutartį gautas pajamas Lietuvos valstybinei mokesčių inspekcijai (VMI);

arba

- pasibaigus kalendoriniams metams atlikti mokesčių deklaraciją Airijoje ir susigrąžinti sumokėtus mokesčius, pateikus pažymą FR0594 iš VMI, patvirtinančią jog pajamos buvo apmokestintos Lietuvoje.

Jei darbuotojo fizinė darbo vieta faktiškai ir pagal darbo sutartį yra Airijoje ir dėl to asmuo praleidžia daugiau nei 183 dienas šalyje mokesčiai mokami Airijoje. Jei norėsite susigrąžinti permokėtus mokesčius Airijoje, VMI galėsite išsiimti rezidavimo vietą patvirtinančią FR0254 formą.

Atvykimo išmoka

Jei užsienyje gyvenote bent 5 pastaruosius metus, o grįžę neterminuotai įsidarbinate Lietuvoje pagal profesiją, įtrauktą aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašą, ir gaunate ne mažesnę negu 4,1 MMA darbo užmokestį, galite pretenduoti į valstybės skiriamą vienkartinę atvykimo išmoką (4,1 MMA).

Dėl sąlygų kreipkitės į UŽT (el. pašto adresu: atvykimoismoka@uzt.lt)

Nedarbo išmoka Lietuvoje gali būti skirta UŽT registruotam bedarbiui, jei jis turi bent 12 mėn. nedarbo draudimo stažą per paskutinius 2 ½ metų. Airijoje įgytas darbo stažas gali būti susumuotas „Sodrai“ pateikus PD U1 formą.

Nedarbo išmoka mokama 9 mėn., o ją apskaičiuojant atsižvelgiama į pajamas, gautas Airijoje. Savarankiško darbo (angl. self-employment) laikotarpiai nėra įskaičiuojami į darbo stažą.

Nedarbo išmokos perkėlimas iš Airijos

Grįžę į Lietuvą galite dar 3 mėn. gauti Airijoje paskirtą nedarbo išmoką (angl. Jobseeker's Benefit) pateikę formą PD U2. Išmokos dydis išliks toks, koks jau buvo apskaičiuotas DEASP. Svarbu, kad iki išvykimo į Lietuvą bent 4 savaites gautumėte išmoką. Grįžę į Lietuvą per 7 d. užsiregistruokite UŽT ir pateikite PD U2 formą.

Nedarbo išmoka, Airijoje vadinama Jobseeker's Allowance, negali būti perkelta į Lietuvą.

MOTINYSTĖS / TĖVYSTĖS/ VAIKO PRIEŽIŪROS IŠMOKOS

Norint gauti motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokas, Lietuvoje reikia turėti bent 12 mėn. motinystės socialinio draudimo stažą per pastaruosius 2 metus. Jei Lietuvoje įgyto stažo pritrūktų, bus atsižvelgiama į Airijoje sukauptą stažą. Airijoje sukauptas stažas įrodomas pristatant formą E104. Prašymą išduoti formą galite pateikti dar būdami Airijoje per DEASP arba grįžę į Lietuvą kreiptis į „Sodrą“ dėl tarpininkavimo su Airijos įstaiga dėl stažo patvirtinimo. Sumuojant stažą būtina, kad asmuo per paskutinius 24 mėnesius būtų dirbęs Lietuvoje. Nustatant išmokos dydį atsižvelgiama tik į Lietuvą gautas pajamas.

VAIKO PRIEŽIŪROS
ATOSTOGŲ TRUKMĖ
LIETUVOJE

iki 3 metų

(PALYGINIMUI AIRIJOJE –
26+16 SAVAIČIŲ)

Jei jau gaunate motinystės išmoką (angl. Maternity Benefit) Airijoje, galite išvykti į Lietuvą neprarasdami išmokos.

Vienkartinė išmoka gimus vaikui

Jei į Lietuvą grįžtate su vaiku iki 1 m., galite kreiptis į savivaldybę dėl vienkartinės išmokos gimus vaikui.

Išmoka vaikui

Vaikams iki 18 m. (tam tikrais atvejais - iki 23 m.) yra mokamos kas mėnesinės vaiko išmokos (palyginimui Airijoje – iki 16 m.). Jei visa šeima iš Airijos grįžta gyventi į Lietuvą, vaiko išmokos bus skiriamos Lietuvoje. Dažnai savivaldybė prašo pateikti įrodymą, kad išmokų vaikui (angl. child-benefit) mokėjimas Airijoje yra nutrauktas. Dėl tokio įrodymo kreipkitės į DEASP.

Šeimos ir darbo derinimas

Mamos ir tėčiai, auginantys vieną vaiką iki 12 m., įgyja teisę į mamadienį ir tėvadienį 1 kartą per 3 mėnesius. Auginantieji 2 ir daugiau vaikų iki 12 m. gali pasinaudoti 1 papildoma poilsio diena per mėnesį. 2 papildomos poilsio dienos per mėnesį priklauso kiekvienam iš tėvų auginančių 3 ir daugiau vaikų iki 12 m.

SENATVĖS PENSIJOS DIRBUSIESIEMS AIRIJOJE

Lietuvoje senatvės pensija skiriama asmenims:

sulaukusiems
senatvės pensijos
amžiaus

turintiems bent minimalų
pensijų socialinio
draudimo stažą

15 m.

MINIMALUS DARBO
STAŽAS PENSIJAI
LIETUVOJE

Jei Lietuvoje įgyto darbo stažo pritrūks, stažas įgytas Airijoje bus sumuojamas. Analogiškai, jei Airijoje nesukauptė minimalaus stažo pensijai (čia jis siekia 10 m.), galite jį susumuoti su Lietuvoje įgytu stažu, ir jeigu bendrai turėsite 10 m. darbo stažą, galėsite kreiptis dėl airiškos pensijos (tokią teisę turi asmenys, mokėję nacionalinio draudimo įmokas (angl. Pay Related Social Insurance – PRSI)). Nustačius teisę į pensiją kiekviena šalis mokės savo pensijos dalį: Airija mokės už Airijoje įgytą stažą, Lietuva – už Lietuvoje įgytą stažą. Atėjus pensiniam amžiui „Sodra“ pati susisieks su Airijos institucijomis dėl stažo patvirtinimo – jums patiems dėl stažo sumavimo rūpintis nereikia.

**Lietuvoje sukauptą stažą galite patikrinti internetu www.sodra.lt
Kiek PRSI sumokėjote Airijoje galite patikrinti www.MyWelfare.ie**

Pensinis amžius Airijoje ir Lietuvoje skiriasi. Pensiją Airija pradės mokėti tik kai sulauksite pensinio amžiaus pagal Airijos įstatymus (šiuo metu Lietuvoje moterų pensinis amžius - 64 m., vyrų - 64 m. ir 6 mėn., Airijoje – 66 m.).

**Privačiuose fonduose sukauptos pensijos mokėjimu reikės pasirūpinti patiems,
todėl išsisaugokite pensijų fondų kontaktus.**

VAIRAVIMAS LIETUVOJE

Airijoje išduotas vairuotojo pažymėjimas turi tokią pačią vertę kaip ir lietuviškas, tad su juo galite drąsiai vairuoti ir Lietuvoje iki galiojimo pabaigos.

Norėdami pasikeisti pažymėjimą į lietuvišką, papildomų egzaminų laikyti neturėsite. VĮ „Regitra“ padalinyje pateikite:

asmens tapatybės kortelę ar pasą

vairuotojo medicininę pažymą

Airijoje išduotą vairuotojo pažymėjimą

Jei jūsų šeimos nariai – Airijos piliečiai,

nepamirškite, kad norėdami gyventi Lietuvoje ilgiau nei 90 d. per pusmetį, jie turės gauti teisės gyventi Lietuvoje pažymėjimą. Jei į Lietuvą kartu su LR piliečiu atvyksta užsieniečiai šeimos nariai, jie iškart gali kreiptis dėl teisės nuolat gyventi pažymėjimo, galiojančio 10 m. Prašymą reikia pateikti per 3 mėn. nuo atvykimo į Lietuvą dienos (www.migracija.lt svetainėje). Iš anksto pasirūpinkite reikalingais dokumentais: santuokos liudijimų, dokumentais pagrindžiančiais, kad LR pilietis kurį laiką gyveno Airijoje ar kitoje ES valstybėje po 2004 m. gegužės 1 d. – pavyzdžiui, Airijoje išduotas leidimas gyventi, studijų, darbo ar nuomos sutartys.

KUR KREIPTIS?

Raskite visą Jums reikalingą informaciją
apie grįžimą vienoje vietoje!

www.renkuosilietuva.lt

Renkuosi Lietuvą

8 800 22922

(nemokami skambučiai iš Lietuvos)

+370 525 14352

(skambinant iš užsienio)

renkuosilietuva@iom.int

Nemokamos psichologinės konsultacijos:

psichologas@iom.int

Laukiame sugrįžtant namo!

Informacija parengta 2023 m. rugpjūčio mėn.